

Πόλι με φώναξε από την πρώτη στιγμή της γνωριμίας μας, λες και δεν υπήρχα μέχρι εκείνη τη στιγμή και σαν να μην επρόκειτο να ζήσω από κει και μετά. Για την ακρίβεια, ποτέ δεν με αποκάλεσε «Pretty Poly», χαριτωμένη Πόλι, σαν να λέμε, αλλά το έβλεπα στα μάτια του, πολύ καθαρά, ότι το εννοούσε και υποθέτω ότι, όσο ήμουν κοντά του, ήμουν κάτι σαν παπαγάλος γι' αυτόν, μαϊμουδίζοντας ετούτο του και κείνο του και παριστάνοντας πως, και γω σαν κι αυτόν, θα μπορούσα να ριχτώ σαν κεραυνός πάνω στην πρώτη καμαριέρα τής κάθε ξένης πόλης, κουβαλώντας έτοιμο το όργανό μου όλο το δρόμο από το Λονδίνο, μες σε άμαξες, πλοία και πάλι άμαξες. Αυτό το διαρκές λιχνισμα πάντοτε τον ξεσήκωνε, έκανε τους χυμούς του να βράζουν, τη φαντασία του να ταξιδεύει. Περιφερόταν λιχνιζόμενος στη λαγνεία. Δεν υπήρξε ποτέ αυτό που θα αποκαλούσα αισθηματίας. Ποιος θα μπορούσε να αισθανθεί κάτι για ένα καθαρτικό, έλεγε για παράδειγμα. Οι άνθρωποι υπάρχουν για να τους χρησιμοποιείς.

Αισθανόμουν πάντα κάποιο δέος για τους titolati*, για-
τρός καθώς ήμουν. Άραγε ένιωσε ποτέ κανείς δέος για κάναν
γιατρό; Όμως, να που ήμουν εκεί, έχοντας αναλάβει να υ-
πηρετώ αυτό το κορμί που έφθινε, εγώ ο άσημος δίπλα στο
πιο διάσημο ρεμάλι της Αγγλίας. Θα κάναμε, λέει, ατέλει-
ωτες συζητήσεις και γω θα καθόμουν για δεύτερη φορά στο
θρανίο για μια δεύτερη εκπαίδευση. Έλεγε πως δουλειά μου
ήταν να τον διατηρώ λεπτό φροντίζοντας ανάλογα τη δια-

τροφή του. Ήξερα όμως πόσο πεισματάρης και πόσο ακόρταγος ήταν, όχι μόνο για τις διάφορες τσούλες που τον τριγύριζαν αλλά και για τις άλλες λιχουδιές, και να τος ο καημένος ο Πόλι να τρέχει πίσω του μουρμουρίζοντας νουθεσίες, προειδοποιώντας τον μάταια ενόσω εκείνος έπεφτε από κραιπάλη σε κραιπάλη και καυχιόταν και φλυαρούσε για κείνην που αποκαλούσε παλλακίδα από χιόνι... όπου αρκούσε να χωθεί μέσα της για να εξαγνισθεί.

Εκείνη τη φορά στην Οστάνδη, άρχισε να μουγκρίζει στην απλή θέα και μόνο εκείνου του ασήμαντου πλάσματος με την αποβλακωμένη έκφραση, σαν να μην είχε ξαναδεί άλλη ποτέ του, κι ύστερα βάλλθηκε να ξεσχίζει με τα χέρια και τα δόντια του τις δαντέλες και τα εσώρουχά της μέχρι που ξεπρόβαλε για τα καλά η σάρκα της, κι ωστόσο εκείνη δεν το 'βαλε στα πόδια. Για τα προκαταρκτικά (ο ίδιος έλεγε χαρακτηριστικά «το βρέξιμο»), της έδωσε μια γερή γροθιά στην κοιλιά που την έκανε να ουρλιάξει και να πέσει κάτω, κι όρμησε αμέσως πάνω της με το πέος του αμολητό να στάζει κάτι σαν άρμη, λες και το μούλιαζε σε κάναν κουβά προτού αρχίσει το μακελειό. Ήταν παχείς κι οι δυο τους και γινωμένοι σαν ώριμες πατάτες. Λες και μπορούσε να το ορίζει από μακριά, το πετσάκι τραβήχτηκε από το πέος του χωρίς καν να τ' αγγίξει και την άλλη στιγμή βρισκόταν πάνω της, παλεύοντας ενόσω εκείνη ούρλιαζε, και εκεί που μαχόταν να βρει το δρόμο μέσα της, γύρισε κάποια στιγμή το κεφάλι του και με κοίταξε με ένα στοργικό λυκίσιο βλέμμα. Κι ενώ έσπρωχνε μ' όλο και μεγαλύτερη μανία, άρχισε να τη χτυπάει στο πρόσωπο και στο στήθος κι ύστερα να χαστουκίζει τα μπούτια και τα μεριά της σαν να ήθελε να της προκαλέσει σπασμούς τόσο βίαιους ώστε να μη χρειάζεται πια να κινείται αυτός ώσπου να κορέσει τις ανάγκες του. Αυτό όμως δεν κράτησε πολύ. Το κορίτσι μούγκρισε κι έ-

πειτα τον έφτυσε κατάμουτρα. Εκείνος όμως δεν της έδωσε καμιά σημασία και κυλίστηκε ώς την άκρη του δωματίου, σφίγγοντας μες στα χέρια του τ' αχαμνά του και βογγώντας σαν να είχε πληγωθεί. Έμελλε να γνωρίσω πολύ καλά αυτό το βογγητό του, τόσο πολλές φορές που με φώναζε να κοιτάξω τ' απόκρυφά του για να του πω τι έφταιγε, γιατί πονούσαν τόσο πολύ μετά, ενώ ο ένας όρχις είχε πάντα την τάση να γλιστράει πίσω, μέσα στην κοιλότητα του σώματος. Η αλήθεια είναι ότι ο κύριός μου ήταν μαλθακός και ασθενικός.

Μήπως άραγε, εν μέρει τουλάχιστον, υποκρινόταν επειδή ήξερε ότι είχα αναλάβει να κρατήσω το ημερολόγιο των πεπραγμένων του; Ίσως να νόμιζε ότι είχα δεχτεί να κρατώ αρχείο αποκλειστικά των σεξουαλικών του κατορθωμάτων, και γι' αυτό περιφερόταν επιδεικνύοντας το πέος του, κρεμάμενο σε όλη την αηδιαστική, καφετιά μεγαλοπρέπειά του, να φουσκώνει και να μαζεύει βουτηγμένο, θαρρείς, μες στην πηχτή ομίχλη ενός βάλτου. Η έλξη που ένιωθε για το ίδιο του το φύλο δεν μου διέφυγε φυσικά (θα ήταν σαν να προσπερνούσα χωρίς να προσέξω το Έβερεστ), κι έτσι κρατούσα τις αποστάσεις μου, απέφευγα να τον εξετάζω από πολύ κοντά και να εισπνέω βαθιά αυτό το παράξενο άρωμα που ανέδινε το κάτω μέρος του κορμιού του: συνδυασμός ναφθαλίνης και κοπριάς μαζί με μια υποψία δέρματος ζώου. Η δυσκολία που συναντούσα σε όλα αυτά ήταν ότι, αν και ήμουν συνηθισμένος στο θέαμα των αρρώστων και των ετοιμοθάνατων, όπως επίσης και σε κείνο των πτωμάτων, δεν έτρεφα παρά φιλικά και στοργικά αισθήματα για το άλλο φύλο, και πίστευα πως δεν πρέπει να κακομεταχειριζόμαστε τις γυναίκες, ούτε να τις εξαναγκάζουμε και να τις παίρνουμε με τη βία, μέχρις ότου τουλάχιστον μας το ζητήσουν εκείνες. Δεν συμμεριζόταν τίποτε απ' όλα αυτά, κάθε

άλλο, επέμενε στη βάνουση αυτή συμπεριφορά σαν να ήταν η ιδεώδης, λες κι η παρθενική αιδώς όφειλε να εξουδετερώνεται με τον πιο ακαριαίο τρόπο.

Όπως και να 'χει το πράγμα, ενόσω αυτό το τσουλί στην Οστάνδη συνέχιζε να μουγκρίζει κάτι που ακουγόταν σαν «ξύπνα, ξύπνα» (στην πραγματικότητα ήταν κάτι πολύ πιο αισχρό), εκείνος παρέμενε σιωπηλός ξεστομίζοντας μόνο ένα συνεχόμενο σκωτσέζικο «ρρρ», σαν να ήθελε να πει κάτι που άρχιζε απ' αυτό αλλά δεν τα κατάφερε. Σαν ένας βουνίσκος Σκωτσέζος που γουργουρίζει από ευχαρίστηση.

Η θέα και η οσμή όλης αυτής της γυμνής σάρκας που ξεδιπλωνόταν κι ύστερα ξανακολλούσε σε όλους τους δυνατούς συνδυασμούς κανονικά θα έπρεπε να με ερεθίζει, να με κάνει να αναζητήσω μόνος μου την ικανοποίηση των πόθων μου (ο λόρδος Β. με παρότρυνε κιόλας). Παρ' όλα αυτά τίποτε τέτοιο δεν συνέβη. Αντιθέτως, σκεφτόμουν διάφορα αποθαρρυντικά, όπως ταριχευτικά υγρά καθώς και πόσο μαραμμένα και γερασμένα θα ήταν ακόμη και τούτα τα όργανα κάποτε: εξαντλημένα, δίχως ζωή και δίχως μνήμη.

Δούλευέ το, μου έλεγε, δούλευέ το διαρκώς, Πόλι, και ηνωθρότητα θα χαθεί. Το ίδιο συμβαίνει και με το μυαλό μας. Ακόμη κι όταν δεν υπάρχει τίποτε να σκεφτείς, μην το αφήνεις σε αδράνεια. Πιλάτευέ το ώσπου να φτάσει σε παροξυσμό. Ποτέ μην αφήνεις τίποτε ήσυχο, αγαπητέ μου.

Έπειτα του έλεγα τις απόψεις μου για τη σχέση στοργής και πόθου και με περιγελούσε σαν να ήμουν καμιά άπραγη χωριατοπούλα.

Αυτά εδώ, έλεγε εκθέτοντας τα απόκρυφα του, έχουν δει πολέμους, χαρακώματα, αρρώστιες, καταστροφές, τα πάντα, ακόμη και το παγωμένο αιδοίο της λαίδης Αν, της αξιοσέβαστης και στρυφνής κυρίας μας. Δεν μου είπε ποτέ

της έναν καλό λόγο, ούτε γι' αστείο. Δεν υπήρχε ποτέ χρόνος ούτε και ανάγκη. Μη σώσεις ποτέ σου, στρίγγλα.

Το μόνο που έκανα ήταν να κουνώ το κεφάλι μου, ελπίζοντας ότι θα μάζευε επιτέλους τις κρυφές του αποσκευές αντί να τις περιφέρει εδώ κι εκεί, σαν να ήταν κάποιο κουταβάκι που φώλιαζε στο παντελόνι του. Μόνο μια φορά υπέκυφα στην επιθυμία του να του δείξω και τα δικά μου και αυτομάτως έσκυψε σαν πιστός που ετοιμάζεται να κοινωνήσει, με τη γλώσσα του έτοιμη για τη μετάληψη. Έκανα πίσω και κείνος σύρθηκε μπροστά γονατιστός, τραβώντας πίσω του χιλιόμετρα ολόκληρα από βαρύτιμο ύφασμα μέχρι που άγγιξα τον τοίχο, και τότε το έμπηξε με δύναμη στα σαγόνια του –τα οποία ήταν υπέροχα δροσερά, εκείνη την πρώτη φορά τουλάχιστον– και άρχισα, πρέπει να το ομολογήσω, να δοκιμάζω το ξεκίνημα μιας εισαγωγής στο ... ό,τι κι αν ήταν αυτό. Ήταν όλο δόντια, αλλά δεν πρόφτασα να διαμαρτυρηθώ γιατί εμφανίστηκε και πάλι εκείνο το τσουλί που είχε γευτεί εδώ και δυο ώρες, αυτό το βρομοθήλυκο της Οστάνδης, και άρχισε να ουρλιάζει πως εγώ πήρα στο στόμα μου τον κύριο και θα τον τραυμάτιζα. Πάντως αυτό μας ηρέμησε όλους για λίγο, μέχρι που οι δυο τους άρχισαν και πάλι.

Αν αθροίσει κανείς όλες τις ώρες που κοιτούσα αλλού ενόσω εκείνος βάτευε, το νούμερο θα είναι υπολογίσιμο. Ήμουν το προβληματικό και απατηλό μίγμα ενός υγιούς καθωσπρεπισμού και όλων εκείνων των παθών και επιθυμιών ενός νεαρού με μεσογειακό αίμα στις φλέβες του, σε σημείο που μερικές φορές ν' αναρωτιέμαι, πάντα κάτω από την επιρροή του κυρίου μου, σε ποιο φύλο θα ήθελα πραγματικά ν' ανήκω. Ήμουν όμως τρυφερός ακόμη, άπραγος, απαίδευτος. Παρθένος δεν ήμουν, αν και ο νους μου πήγαινε αμέσως στις κολακειές και τα καλοπιάσματα. Έπειτα από λίγο και-

ρό διαπίστωσα ότι, ενώ εκείνος ένιωθε την ανάγκη να δαγκώσει και να ματώσει, εγώ ήμουν ευαίσθητος σ' αυτές τουλάχιστον τις δύο δραστηριότητες: στον τρόπο που είχα να σκύβω πάνω από τους αρρώστους και τους νεκρούς, και να λατρεύω τις περιστασιακές μου ερωμένες. Να πηγαίνουν αυτά τα δυο μαζί ήταν παράξενο, ή τουλάχιστον έτσι νόμιζα. Η ευγενική πλευρά μου ήταν ψυχρή, πράγμα που σήμαινε ότι ήμουν τρυφερός με τους νεκρούς και ψυχρός με τους αγαπημένους. Ήταν η πτυχή μου που ποτέ δεν ορμούσε και ποτέ δεν έμπηγε τα δόντια. Κάτι που σ' εκείνον έλειπε εντελώς, καθώς έμοιαζε να ζει τη ζωή σ' όλη της την ένταση, έτοιμος για όλα, πρόθυμος ακόμη και να τιμωρηθεί, αφού όμως πρώτα είχε απολαύσει, όταν πλέον ήταν κουρασμένος και triste*. Ως ποιητής ξερνούσε ακατάσχετα, γέμιζε ακόμη και τα περιθώριά του με σπέρμα, έφτιαχνε τις ρίμες του με τεχνητό πάθος. Παρ' όλα αυτά τα κατάφερνε μια χαρά στα κουτουπώματά του. Πιστεύω πραγματικά πως προσπαθούσε με κάθε μόριο της κεραυνόπληκτης ύπαρξής του ν' αρπάξει εκείνη την παλλακίδα του από χιόνι και να τη διεγείρει – τόσο πολύ ώστε, καθώς εκείνος ικανοποιούσε τον πόθο του, ν' ανάψει μέσα της φωτιά που να την καταβροχθίσει ολόκληρη. Μιλούσε συχνά γι' αυτή την αντιφατική φαντασίωσή του και νομίζω ότι εννοούσε τη γυναίκα του, που ήταν παγόβουνο τον περισσότερο καιρό.

Ήταν το 1816. Τότε άρχισε η ζωή μου, καθώς και όλα τ' άλλα. Ο κύριός μου είχε μια τεράστια άμαξα, σε χρώμα πράσινο σκούρο, ειδικά φτιαγμένη γι' αυτόν, με lit de repos**, ένα τραπεζάκι του σκακιού, βιβλιοθήκη και μια μικροσκοπική τραπεζαρία που θύμιζε τα διπλά κρεβάτια του μπορντέλου κι ήταν ωστόσο εξοπλισμένη με όλα τα χρειώδη. Μ' αυτό το

πλοίο της ξηράς, είχε σκοπό να φτάσει στην Ελβετία και στους Σέλλεϋ, που σύντομα θα βρίσκονταν εκεί· κατόπιν θα συνέχιζαν όλοι μαζί για άλλα ειδυλλιακά μέρη, κατάλληλα για ποιητές. Ήταν σημαντικό να επιλέξει σωστά τις τοποθεσίες. Όσο πιο νότια ή ανατολικά πήγαινε τόσο πιο μακριά θα βρισκόταν από την Αν, τη γυναίκα του. Ήμουν μόνο είκοσι χρονών και έτσι θα πρέπει να μου συγχωρηθούν αυτά τα παρορμητικά σχόλια, καθώς το γεγονός και μόνο ότι ζούσα μαζί του, μαζί με τον Σκωτσέζο μονόκερω της Αγγλίας, αρκούσε για να βρίσκεται το μυαλό μου σε έναν διαρκή συναρπαστικό αναβρασμό και να μην μπορώ να σκεφτώ τίποτε άλλο εκτός από αυτόν: Παρακολουθώ εκείνον να δουλεύει το όργανό του, παρακολουθώ εκείνον να γράφει, παρακολουθώ εκείνον να ταξιδεύει, παρακολουθώ εκείνον να κατουράει και παρίσταμαι σε πλήθος άλλα ιδιωτικά του επιτεύγματα. Στην αρχή είχα πέσει θύμα της γοητείας του· το ήξερε και δεν έδειχνε να τον πειράζει. Τον πείραξε αργότερα, ίσως γιατί στάθηκα ένα υπερβολικά καλό και πρόσφορο κοινό γι' αυτόν, ίσως γιατί ήμουν πολύ νέος. Tout court* ήμουν ο γιατρός του, γιος ενός Ιταλού που ζούσε στο Λονδίνο και είχε μεταφράσει το *Κάστρο του Οτράντο* στα ιταλικά. Εμφανώς ήμουν ήδη ένας από αυτούς. Επιπλέον, ήμουν ο νεαρότερος που πήρε ποτέ δίπλωμα ιατρικής από το Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου. Ήμουν γεννημένος φαρμακοποιός και πήρα από τον εκδότη του πενταχόσιες γκινέες για να καταγράψω ό,τι έκανε και δεν έκανε καθημερινά ο κύριός μου. Με άλλα λόγια, σε περίπτωση που ο λόρδος Β. κατά τύχη αρρώσταινε, σε κάποιο γοθτικό κάστρο στην Ιταλία και απαιτούσε χειρουργό με σκωτσέζικα μυαλά, εγώ ήμουν ο λεβέντης που θα τον έφερνε στα συγκαλά του, θα αναζωογονούσε το πνεύμα του, θα έκανε τους χυμούς του να ρέουν και πάλι. Δεν χρειαζόταν να μου το ζητήσει ή να με διατάξει. Έπρεπε να είμαι αδελφή

φυχή, τόσο κοντά του ώστε ο δίδυμος πόνος στο δικό μου κορμί να μου υποδεικνύει ακριβώς το σημείο που υπέφερε εκείνος. Και έπρεπε να είμαι ήρεμος, ακόμη και μπρος στ' αγγριότερα καμώματά τους, στα τολμηρότερα ξεσπάσματά τους· και βέβαια δεν θα 'πρεπε να τους μαϊμουδίζω, αλίμονο, δεν θα 'πρεπε ούτε να τολμήσω να το σκεφτώ ότι θα ήμουν ίσος τους. Έπρεπε να είμαι εκεί για την περίπτωση που θα με χρειάζονταν, ένας μισθωμένος γιατρός ενάντια στα χτυπήματα της μοίρας, μαζί τους, όχι δικός τους, αλλά πάντως ανεκτός.

Άλλωστε, πόσο συχνά μπορεί να προσκαλείται κανείς χωρίς να υποθέσει ότι η είσοδος είναι γι' αυτόν ελεύθερη; Δεν μπορείς να συμπεριφέρεσαι σε κάποιον σαν ίσο και μετά να τον πετάς πίσω στην αίθουσα αναμονής, εκεί όπου αγκομαχούν οι γιατροί, με τα χέρια τους ακόμη κόκκινα και γεμάτα λίγδες από το ανακάτεμα μέσα στα στομάχια των πασχόντων από κωλικούς κυρίων τους, που έχουν αίμα στη θέση της χολής τους, και χολή στη θέση του σπέρματός τους, και σπέρμα να τροφοδοτεί το μυαλό τους. «Φτιάξ' τα πάλι όπως ήταν, Πόλι», μου έλεγε, κι ο καλός σου ο Πόλι αυτό ακριβώς έκανε, αποσβολωμένος μπρος στο θέαμα της φουσκωμένης μπάκας του λόρδου Β. που ερχόταν κατευθείαν από τις Χίλιες και μία νύχτες, σε βαθμό που δεν μπορούσε πια να δει το σύνεργό του, το πράμα που τον άναβε και τον έσουρνε μες στη μαύρη νύχτα κάτω από τις κατουρημένες απ' τα σκυλιά γέφυρες να γιατρέψει τον κωλικό ή τη φαγούρα μ' όποιαν έβρισκε στο δρόμο του, μ' ό,τι έβρισκε στο δρόμο του.

Αρχικά ήμουν ήρεμος άνθρωπος, δεν υπέκυπτα σε ξαφνικές ορέξεις, αλλά δίπλα στον κύριό μου βρήκε διέξοδο η παρορμητική μου φύση. Ήθελα, νοερώς τουλάχιστον, ό,τι δεν είχα θελήσει ποτέ πριν, κι αν το είχα θελήσει, ποτέ σε τέτοιο βαθ-

μό. Άρχισα να χάνω την αυτοκυριαρχία μου, έτοιμος διαρκώς να ουρλιάζω από θυμό ή να ξεσπάσω σε λυγμούς, λες και η ζωή μου πριν από το 1816 δεν υπήρξε ποτέ έντονη ή απρόβλεπτη. Το να είμαι απλώς κοντά του είχε μια σχεδόν ηλεκτρική επίδραση πάνω μου, καθώς οι ακτίνες ή τα κύματα της ισχυρής του ιδιοσυγκρασίας διέτρεχαν τον μεταξύ μας χώρο. Δεν ήταν λοιπόν ποτέ ήρεμος ή γαλήνιος στο βάθος της ψυχής του; Ποτέ. Βρισκόταν σε αέναη κίνηση, γινόταν έξω φρενών, κατήγγελλε, έδιωχνε, έβαζε τους άλλους στη θέση τους, κατατρόπωνε αμέσως τον αφελή φτωχό που τολμούσε να εκφράσει φανερά μια άποψη αντίθετη με τη δική του. Λένε πως έτσι συνήθως συμβαίνει με τους σακάτηδες, πόσο μάλλον όταν είναι και αφεντικά. Αν ήμουν κι εγώ κουτσός, θα ήμουν άραγε τόσο ανάγωγος; Μπορεί. Πιστεύω πως εκνευριζόταν να με βλέπει αρτιμελή, να καμαρώνω ανάμεσα στους φίλους του, και αναμφίβολα γι' αυτό άρχισε να διαδίδει τις φήμες για την αθεράπευτη αδεξιότητά μου: «Ο Πόλι μας υποφέρει από την ασθένεια της πτώσης. Φαίνεται πως τα φτερά του δεν τον σηκώνουν και τόσο καλά». Οι προβολείς στρέφονταν όλοι πάνω μου όταν τύχαινε να γλιστρήσω ή να σκοντάψω σε ανώμαλο έδαφος: «Ο Πόλι μας είναι τόσο ευτυχισμένος που δεν χρειάζεται να κοιτάει πού πηγαίνει. Ε, βέβαια. Πέφτει πάντα κατευθείαν στο χώμα που πατάει». Αυτό ήταν το γνήσιο βυρωνικό πνεύμα γαρνιρισμένο με βιτριόλι. Είχε όλη τη χάρη του ανάπηρου που φθονεί τον υγιή όταν τον βλέπει να χορεύει.

Από την αρχή είχαμε αυτή τη μικροδιαφορά, εκτός κι αν κατά βάθος ήταν σοβαρότερη, αληθινή διαμάχη. Δεν μπορεί ωστόσο να πει κανείς ότι τα πράγματα στράβωσαν από πολύ νωρίς. Στην πραγματικότητα δεν είχαμε καν την ευκαιρία να τα πάμε καλά προτού αρχίσει τις επιθέσεις του. Τον Μάιο δεν είχαμε φτάσει παρά μόνο ως την Κολωνία (όπου επρό-

κειτο να πάρει μερικές βυρωνικές πόζες στον Ρήνο, συνδυασμός Παρθένας του Ρήνου και Σκύλας του Νέου Κόσμου) ενόσω εγώ αγόρευα περί αρχών και αξιών (είχαμε και οι δυο τις δικές μας). Υποστήριζα ότι μία ή δύο μέρες στην αίθουσα ανατομίας με ένα πτώμα αξίζουν όσο το να διαβάξεις ποίηση για έναν χρόνο, τουλάχιστον όσον αφορά τη θεώρηση των ορίων της ανθρώπινης ζωής, πράγμα που τον έκανε έξω φρενών. Τότε εγώ του είπα: «Πείτε μου, μιλόρδε, σε ποιο πράγμα, εκτός από την ποίηση, δεν μπορώ να είμαι καλύτερος από σας;» Ήταν ένας τρόπος, από τη μια να γελάσουμε κι από την άλλη, με την ταπεινοφροσύνη μου, να δηλώσω την υποταγή μου. Ήξερα καλά ότι δεν είχε επιχειρήσει ποτέ νεκροφία σε πτώμα ούτε είχε πατήσει ποτέ το πόδι του σε νεκροτομείο, και ακόμη καλύτερα ότι το εύστροφο μυαλό του πολύ λίγο διασχέδαζε με τις αρχές και τους νόμους της χειρουργικής. Φαινόταν ήρεμος, αλλά το πρόσωπό του ήταν χλομό, με χείλη που σάλεуαν σχεδόν ανεξέλεγκτα. Τον είχα πλήξει καιρία με τη φαιδρή ερώτησή μου. Πόσο τρωτός έδειχνε! «Σε τρία πράγματα», απάντησε. «Πρώτον, μπορώ να πετύχω με το πιστόλι την κλειδαρότρυπα αυτής της πόρτας. Δεύτερον, μπορώ να κολυπήσω σ' αυτό το ποτάμι μέχρι την αντίπερα όχθη. Και τρίτον, μπορώ να σου δώσω ένα γερό χέρι ξύλο». Έκανε σαν να τον είχα προκαλέσει σε συναγωνισμό στη θαλάσσια σκοποβολή, όπου ο χαμένος στέκει μετά ακίνητος ώσπου ο άλλος να τον αφήσει αναίσθητο από το ξύλο. «Κυρίέ μου», του είπα τόσο ήρεμα όσο ανήσυχα στριφογύριζε εκείνος, «θα μπορούσα πολύ άνετα να αφαιρέσω τα βλέφαρα από τα μάτια σας χωρίς να πειράξω στο ελάχιστο την όρασή σας. Θα μπορούσα το ίδιο εύκολα να πάρω όλο το αίμα από το κορμί σας χωρίς να χάσω ούτε σταγόνα. Και, όσο για το ξύλο, θα μπορούσα σίγουρα ν' αντέξω μια τέτοια μεταχείριση από σας χωρίς να χύσω ούτε ένα δάκρυ». Θα μπορούσα να

τον είχα δηλητηριάσει εκείνη ακριβώς την ημέρα. Θα μπορούσα ενόσω κοιμόταν να τον είχα πετσοκόψει με ένα μαχαίρι τόσο κοφτερό που θα ξυπνούσε ευνουχισμένος προτού καλά-καλά καταλάβει τι του έχει συμβεί. Θα μπορούσα να του είχα ανοίξει στην κοιλιά ένα λιμάνι αντάξιο μιας πραγματικής κυρίας μέσα σε δευτερόλεπτα. Ωστόσο δεν του είπα τίποτε απ' όλα αυτά, μην τυχόν και νομίσει πως κατάφερε να με κάνει ν' αρχίσω τις καυχησιολογίες. Προχώρησε αργά με το βλέμμα του στραμμένο αλλού ενώ εγώ, περισσότερο λυπημένος παρά προσβεβλημένος, έμεινα πίσω, με τα χέρια μου να κρέμονται στα γόνατά μου, σαν να ήθελα να σιγουρευτώ για το κορμί μου, που τόσο πρόσφατα απειλήθηκε με ξυλοδαρμό.

Ο κύριός μου ήταν χολωμένος, δεν υπήρχε η παραμικρή αμφιβολία.

Εγώ, ωστόσο, βρισκόμουν σε μια ψυχική διάθεση που πλησίαζε περισσότερο την αδελφική συμπόνια. Ο Βύρων ήταν εκνευρισμένος. Άσ' τον λοιπόν να εκνευρίζεται. Είχε αυτό το δικαίωμα, μια που, εδώ που τα λέμε, είχε βρεθεί χωρίς σύζυγο, με το πόδι του κουτσό και στην ουσία εξόριστος. Είχε κάψει τις γέφυρές του αλλά μαζί και το ποτάμι. Ό,τι κι αν έλεγε ή έκανε με εφοδίαζε με μπόλιχο υλικό, λες και το σημειωματάριό μου κινδύνευε να υστερήσει σε πικάντικες ιστοριούλες. Ο γιατρός του λόρδου Βύρωνα θα έμενε έτσι πистός και στο άλλο του καθήκον, αυτό του κατασκόπου.

Κι έτσι τ' αγκάθια παρέμεναν και καχοφόρμιζαν, δηλητηριάζοντας τη σάρκα που διαφορετικά θα τον είχε λατρέψει. Όστε έτσι, θα πυροβολούσε την κλειδαρότρυπα της πόρτας! Δεν υπάρχει τίποτε πιο ματαιόδοξο, τίποτε που να μοιάζει περισσότερο με το ύπουλο παγώνι, από τον περιαιτολόγο σκοπευτή που θα μπορούσε δίχως πολύ κόπο να πεισθεί να πυροβολήσει ακόμη και τον εαυτό του με περισσή ακρίβεια.

Δεν ήταν αυτό. Ούτε ήταν η επιπόλαιη κουβέντα του για το ποτάμι. Τι πιο ανόητο, τι θέαμα πιο θλιβερό από μια αλαζονική αρσενική γοργόνα; Πολύ λίγο άνδρας για να αγαπήσει και πάρα πολύ ψάρι για να τηγανιστεί. Αυτό που με πλήγωσε βαθιά, ήταν εκείνα τα λόγια του περί ξυλοδαρμού, λες και γω ήμουν το μωρό του και κείνος η ηλικιωμένη νταντά μου με το λουρί στο χέρι. (Λες και δεν ήξερα, και μάλιστα πολύ καλά, ποιος είχε τόσες φορές ασχοληθεί με κείνο το μικρό αρχιδάκι, πιέζοντας και σπρώχνοντάς το επάνω, μέσα στη φωλιά του, από την οποία μόλις πρόσφατα είχε κατεβεί. Μερικές φορές ένας γιατρός γνωρίζει πράγματα που δεν του έχουν πει ποτέ. Ήξερα πόσο σκληρή και βάνουση είχε σταθεί εκείνη που ξεζούμιζε τον ανδρισμό του και ρούφηξε τους αρσενικούς του χυμούς προτού καλά-καλά αρχίσει να σκιρτά και να ενδιαφέρεται για το άλλο φύλο.) Ποιος ήταν αυτός που τολμούσε να με απειλήσει με ξύλο; Τι λόγο είχε να το κάνει; Ήταν πιο βαρύν από μένα, αυτό ήταν όλο, αλλά είχε πιο μικρά χέρια, και πιστεύω ειλικρινά ότι ήμουν σε θέση να τον ρίξω κάτω και να τον χτυπήσω. Φανταζόμουν κιόλας τη βίαιη αντίδρασή του καθώς θα διπλωνόταν από τον πόνο μετά τα χτυπήματα που θα του κατάφερνα, πρώτα γύρω από τα μάτια και το στόμα, μετά στη μύτη, στην κοιλιά, στους βουβώνες. Θα τον χτυπούσα δυνατότερα εκεί, γιατί ακριβώς εκεί εντόπιζα την εστία της μοχθηρίας του, καθώς ήμουν βέβαιος ότι όλη του η επιθετικότητα και η κακία προέρχονταν από τους καταπιεσμένους πόθους του. Πράγμα απίστευτο, τόσο πολύ που ικανοποιόταν, ωστόσο είναι αλήθεια ότι πάντα ήθελε κι άλλο, ό-τι ποθούσε ακόμη και τον ίδιο του τον πόθο, σε κάποια άγρια μεταφυσική περιοχή του μυαλού του. Α, θα τον χτυπούσα εκεί που ήξερα και τότε θα βλέπαμε αν του άρεσαν οι γροθιές ή τα ξυλοκοπήματα. Θα μπορούσα να τον μεταχειριστώ με τον τρόπο που οι Άραβες βασανίζουν στα μέρη τους, πρώτα θα έ-

κοβα το περίγραμμα με νυστέρι ή ξυράφι και μετά θα τραβούσα με δύναμη όλη την επιδερμίδα τού εφηβαίου ώστε να μείνει γυμνό και στη συνέχεια θα ξεφλούδιζα το ίδιο το όργανό του, αφήνοντάς τον τόσο ματωμένο που να παρακαλεί τις μουρούνες να του δώσουν το λάδι τους. Ήταν σωστός μαζί μου όσο βρισκόμασταν στην Αγγλία αλλά, από τη στιγμή που αφήσαμε τις ακτές της, έγινε εριστικός, λες και το απλό θέαμα και μόνο ενός Ιταλοσκωτσέζου νέου πρόσβαλλε την ιδέα που είχε για την ανθρώπινη φύση. Ειλικρινά, θα μούγκριζε, θα γρύλλιζε, θα βογγούσε και θα υπέφερε, μέχρις ότου η μόνη ιδέα που θα μπορούσε να έχει κανείς γι' αυτόν θα 'ταν ότι είναι ένα δαρμένο σκυλί που του στερούν το σκυλόσπιτό του. Αν ήταν για να με δοκιμάσει, θα υπεράσπιζα τον εαυτό μου με θάρρος και παρρησία διότι, χωρίς να είμαι και κανένας καβγατζής του δρόμου, είχα κι εγώ τον τρόπο μου να τον κάνω να σταματήσει. Θα του είχα σπάσει τα μούτρα βάσει σχεδίου. Ποτέ δεν θα άφηνα να πει ότι ένας Πολιτόρι υποχώρησε μετά από λίγες γροθιές. Θα του έβγαζα το καπέλο κι ύστερα θα τον έλειωνα, πράγμα που θα έκανε ανά πάσα ώρα και στιγμή κάθε Σκωτσέζος σε οποιοδήποτε κακομαθημένο μυξιάρικο απ' το Καίμπριτζ. Θα του έβγαζα τ' αυτιά και θα του τα έδινα να τα φάει. Τέρμα.

Για να φτιάξω τη διάθεσή μου, αναλογιζόμουν τα πρωινά που καθόμουν να γράψω στίχους στο πρώτο ανατολικό παράθυρο που έβρισκα ελεύθερο. Σιγά-σιγά ο ήλιος με ζέσταινε καθώς ανέβαινε και ακτινοβολούσαμε ο ένας στον άλλον το θρίαμβο της θέρμης και του φωτός (έγραφα πάντα στους ρυθμούς του σύμπαντος), τουλάχιστον μέχρις ότου εισβάλει ο μιλόρδος και ξεσπάσει σε φωνές, κοροϊδίες και επιπλήξεις. Σας το λέω ειλικρινά, ήθελε να ήταν στη θέση μου.